

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
IP COLEGIUL „IULIA HASDEU” DIN CAHUL

CATEDRA TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE ȘI COMUNICAȚIONALE,
specialitatea 61210 ”Administrarea aplicațiilor web”

REFERAT
ACTIVITATEA POLIȚIEI ȘI STATUTUL POLIȚISTULUI

Elaborat de:
eleva grupei AAW-2032,
Aurica APARECI

Profesor:
Larisa HANTEA

Cahul, 2022

Cuprins

1. Introducere.....	3
Poliția ca instituție publică	3
Organizarea și funcționarea poliției	3
2. Activitatea poliției	4
Atribuțiile și împuternicirile.....	4
Obligațiile și restricțiile	6
Statutul polițistului.....	6
3. Concluzii.....	7
4. Bibliografie.....	7

1. Introducere

Poliția ca instituție publică

Schimbările sociale, politice, economice și culturale, care au avut loc, la sfârșitul anilor '80 al secolului XX, în Republica Moldova, au influențat profund activitatea organelor responsabile de apărarea ordinii publice și de drept.

Ca urmare a discreditării organelor de miliție, tot mai contestată devine denumirea de "miliție", iar tendința, de înlocuire a denumirii organelor de asigurare a ordinii publice cu denumirea de "poliție", devine tot mai puternică. După declararea, la 23 iunie 1990, a suveranității Republicii Moldova, a fost demarat procesul de constituire a unui sistem propriu, național, în domeniul afacerilor interne.

Astfel, la 13 septembrie 1990, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărîrea nr. 321 "Cu privire la reforma organelor Ministerului Afacerilor Interne al R.S.S. Moldova", care prevedea crearea Departamentului de Poliție și a secțiilor de poliție raionale. Prin urmare, locul miliției este ocupat de noile organe ale afacerilor interne – POLIȚIA.

La 18 decembrie 1990, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea cu privire la poliție. Imediat, după aprobarea Legii, a început un amplu proces de restructurare, modernizare, și de constituire a organelor afacerilor interne, Poliția Republicii Moldova devenind o instituție, bazată pe principii democratice, în serviciul cetățeanului și menită să apere valorile fundamentale ale societății.

Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

Activitatea Poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Codul european de etică al poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței, respectării secretului de stat și al altor informații oficiale cu accesibilitate limitată.

Poliția nu aplică, nu încurajează și nu tolerează tortura, tratamentul inuman sau degradant. Aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc se admite doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției.

Organizarea și funcționarea poliției

Conform legii Nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului:

Articolul 12. Inspectoratul General al Poliției

(1) Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

(2) Inspectoratul General al Poliției este condus de un șef numit de Guvern, pe un termen de 5 ani, cu posibilitatea de a fi numit pe un nou termen, la propunerea ministrului afacerilor interne.

Articolul 13. Șeful Inspectoratului General al Poliției

(1) Șeful Inspectoratului General al Poliției:

- a) conduce, coordonează și controlează activitatea Poliției;
- b) aprobă regulamentele de activitate a subdiviziunilor teritoriale;
- c) organizează și implementează sistemul de management financiar și control intern și poartă

răspundere pentru administrarea bugetului instituției și a patrimoniului public aflat în gestiune;

(2) Șeful Inspectoratului General al Poliției trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să dețină cetățenia Republicii Moldova;

c) să dețină studii superioare de profil juridic;

d) să aibă vechime în funcții manageriale de cel puțin 5 ani;

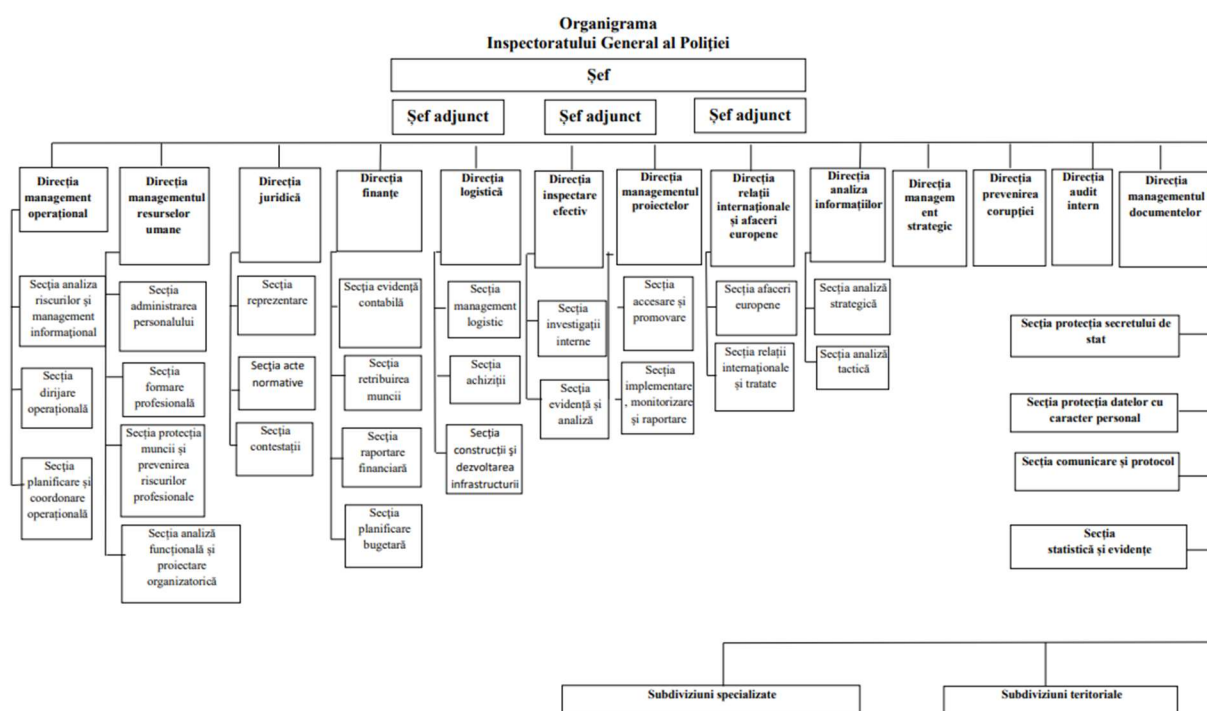
e) să cunoască limba de stat și o altă limbă de circulație internațională;

f) să aibă starea de sănătate fizică și psihică corespunzătoare exercitării funcției, confirmată prin concluzia comisiei medicale speciale a Ministerului Afacerilor Interne;

Articolul 16. Dispoziții speciale privind utilizarea și protecția informației

(1) Pentru executarea eficientă a atribuțiilor sale, Poliția este în drept să colecteze, să prelucreze și să păstreze informațiile despre persoanele care au săvârșit fapte ilicite sau prejudiciabile, să creeze și să utilizeze baze de date proprii, să utilizeze bazele de date ale altor autorități, cu respectarea prevederilor legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

(2) Poliția asigură protecția informației, inclusiv a datelor cu caracter personal, împotriva nimicirii, pierderii, accesului neautorizat.

Figură 1 Organizarea Inspectoratului General al Poliției

2. Activitatea poliției

Atribuțiile și împuternicirile

Articolul 18. Atribuțiile Poliției

(1) Poliția apără viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, proprietatea privată și publică, alte drepturi legitime ale persoanei și comunității, exercitând atribuțiile prevăzute la art. 19–23.

(2) Nu se admite punerea în seama Poliției a altor atribuții decât a celor prevăzute de lege.

Articolul 19. Prevenirea infracțiunilor și contravențiilor

În domeniul prevenirii infracțiunilor și a contravențiilor, Poliția are următoarele atribuții:

- a) culege informații în scop de cunoaștere, prevenire și combatere a infracțiunilor, precum și a altor fapte ilicite;
- b) elaborează și întreprinde măsuri de prevenire a infracțiunilor și contravențiilor, atribuite Poliției, conform legii;
- c) deține evidențe proprii de prevenție, criminalistice și operative în vederea susținerii activității proprii;
- g) asigură supravegherea și organizează controlul, conform legii, asupra deținerii, portului și folosirii armelor și munițiilor cu destinație civilă, asupra modului în care se efectuează operațiunile cu arme și muniții cu destinație civilă, asupra activității armurierilor licențiați să repare arme și funcționării tirurilor de tragere, precum și asupra examinării tehnice și efectuării tragerilor experimentale din arme, indiferent de forma de proprietate și destinație;

Articolul 20. Investigarea infracțiunilor și contravențiilor, urmărirea penală

În domeniul investigării infracțiunilor și contravențiilor și al urmăririi penale, Poliția are următoarele atribuții:

- a) realizează măsuri speciale de investigații în condițiile legii;
- d) constată contravenții și aplică sancțiuni contravenționale potrivit legii;
- e) caută persoanele care se eschivează de la urmărirea penală și judecată, persoanele dispărute, precum și bunurile care au servit la săvârșirea infracțiunii, au păstrat asupra lor urmele acțiunilor criminale sau au constituit obiectul acestor acțiuni;
- f) reține persoane în condițiile stabilite de legislație;
- g) asigură măsurile de protecție a martorilor și a altor participanți la procesul penal în condițiile legii;

Articolul 21. Menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, protecția drepturilor și a intereselor legitime ale persoanei și comunității

(1) În domeniul de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, al protecției drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și comunității, Poliția are următoarele atribuții:

- a) desfășoară activități de menținere a ordinii și securității publice, a siguranței persoanelor, de identificare și contracarare a acțiunilor ce atentează la viața, libertatea, sănătatea și integritatea persoanelor, a proprietății private sau publice, precum și a altor interese legitime ale comunității;
- b) desfășoară acțiuni de asigurare a ordinii publice cu ocazia întrunirilor, manifestațiilor cultural-sportive și a altor activități similare, precum și de restabilire a ordinii publice în situațiile prevăzute de legislația în vigoare;
- d) execută misiuni de asigurare a ordinii publice în timpul vizitelor oficiale sau al altor activități la care participă înalți demnitari de stat;
- i) desfășoară activități de căutare a persoanelor care se sustrag de la executarea pedepselor sau a hotărârilor judecătorești;
- j) asigură paza și funcționarea, în condițiile legii, a locurilor de reținere organizate în cadrul unităților de poliție;

Articolul 25. Împuternicirile polițistului

(1) Polițistul își exercită atribuțiile, dispune de drepturile și îndeplinește obligațiile, care îi

revin potrivit legii, în limitele competenței și conform funcției deținute.

(2) Cerințele legale ale polițistului înaintate în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu sînt obligatorii pentru executare de către toate persoanele fizice și juridice.

(4) Cerințele polițistului și acțiunile întreprinse de el în exercițiul funcțiunii se prezumă a fi legitime atît timp cît, în condițiile și ordinea prevăzute de lege, nu se stabilește contrariul.

(5) În realizarea atribuțiilor de serviciu, polițistul are următoarele împuterniciri:

1) să solicite persoanelor, inclusiv persoanelor cu funcție de răspundere și persoanelor publice, respectarea ordinii publice și încetarea acțiunilor ilegale, iar, în caz de necesitate, pentru asigurarea respectării cerințelor legale să intervină prin aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei de foc din dotare, în condițiile stabilite de lege;

2) să exercite drepturile ce rezultă din procedura penală sau contravențională în cazul în care polițistul exercită funcția respectivă în cadrul procesului;

3) să stabilească identitatea persoanelor care încalcă dispozițiile legale ori dacă sînt indicii că acestea pregătesc sau au săvîrșit o faptă ilicită sau prejudiciabilă, precum și a persoanelor care solicită intrarea într-un perimetru restricționat;

Obligațiile și restricțiile

Articolul 26. Obligațiile polițistului

(1) Polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat:

a) să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane.

b) să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurînd îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției;

c) să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute;

d) să manifeste, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, inițiativă și perseverență, obiectivitate și imparțialitate;

e) să execute ordinele, dispozițiile și indicațiile superiorilor;

f) să păstreze secretul de stat și al altor informații oficiale cu accesibilitate limitată;

g) să protejeze informațiile privind datele cu caracter personal de care ia cunoștință în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

i) să depună declarația de avere și interese personale în modul și în condițiile prevăzute de lege;

(2) Relațiile dintre polițist și reprezentanții altor organe de drept se bazează pe colaborarea și sprijinul reciproc în vederea exercitării calitative a atribuțiilor de serviciu.

(3) Atribuțiile de serviciu ale polițistului sînt specificate în actele normative departamentale și în fișa postului, aprobate în modul stabilit.

(4) După eliberarea din serviciu, persoana este obligată să păstreze, în condițiile prevăzute de legislație, secretul de stat și al altor informații cu accesibilitate limitată, secretul surselor de informații și al activităților desfășurate. Această obligație se menține pe durata de secretizare a informației, stabilită de legislație.

Statutul polițistului

Articolul 31. Personalul Poliției și statutul polițistului

(1) Personalul Poliției se constituie din polițiști, funcționari publici, salariați civili și personal de deservire tehnică.

(2) În limitele competențelor stabilite de legislație, polițistul este învestit cu împuterniciri pe timpul și în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, prevăzute de prezenta lege.

(3) Polițistul este funcționar public cu statut special.

3. Concluzii

În concluzie, rolul poliției este unul primordial, activitatea Poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Codul european de etică al poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței, respectării secretului de stat și al altor informații oficiale cu accesibilitate limitată.

4. Bibliografie

1. <https://politia.md/ro/content/prezentare-generală>
2. <http://lex.justice.md/md/346886/>
3. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Poli%C8%9Bie>